

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายอินสอน อินตวงษ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21
2. นายกัจจายน์ อำพันธุ์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 22
3. นายขนต์ ชัยชนะ ศึกษาพิเศษกึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
แม่ฮ่องสอน เขต 2
4. นางสาวสุรีพร สุกยอด ครู โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21
5. นางเจียรระไนย สังกะสิทธิ์พงษ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนแม่สะเรียงบริพัตรศึกษา

ภาคผนวก ข

หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ.๐๕๓๓.๐๖/

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ. เมือง
จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายอินสอน อินตางษ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางณิณพิมพา สิงหสุศักดิ์
นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ การพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนราชประชานุ
เคราะห์ 21 ” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวิติ พันผาสุข และรองศาสตราจารย์สกล แก้วศิริ เป็นประธานและ
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้
ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับ
เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร วงศ์แปง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ.๐๕๓๓.๐๖/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ. เมือง

จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน นายกัณยาน์ อัมพันธ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางฉนิมพิมพา สิงหสุตศักดิ์
นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ การพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนราชประชานุ
เคราะห์ 21 ” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวัติ พันผาสุข และรองศาสตราจารย์สกล แก้วศิริ เป็นประธานและ
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้
ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับ
เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ วงศ์เป้ง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ.๐๕๓๓.๐๖/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ. เมือง

จ. เชียงใหม่ ๕๐๑๐๐

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายยนต์ ชัยชนะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางณิรมิพินพา สิงหสุรศักดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวิทย์ พื้นผาสุข และรองศาสตราจารย์สกต แก้วศิริ เป็นประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ วงศ์แปง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ.๐๕๓๓.๐๖/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ. เมือง

จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์สุรียพร สุธยอด

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางณิรมิพมา สิงห์สุรศักดิ์ นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา
ชุดฝึกอบรมการวิจัยชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๑ ” โดยมี
รองศาสตราจารย์ประวิติ พื้นผาสุข และรองศาสตราจารย์สกล แก้วศิริ เป็นประธานและกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้
ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับ
เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ วงศ์แปง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ.๐๕๓๓.๐๖/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ. เมือง

จ. เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์
เรียน อาจารย์เจียรไนย สังสุทธิพงษ์
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางณิรมิพินพา สิงห์สุรศักดิ์
นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“ การพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนราชประชานุ
เคราะห์ 21 ” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวัติ พันผาสุข และรองศาสตราจารย์สกล แก้วศิริ เป็นประธานและ
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้
ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบและให้ความเห็นเกี่ยวกับ
เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ วงศ์เปง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือ

ที่ ศบ.๐๕๓๓.๐๖/๒๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๒๐๒ ถนนช้างเผือก อ.เมือง

จ.เชียงใหม่ ๕๐๓๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๑

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้อนุมัติให้ นางฉนิมพิมพา สิงห์สุรศักดิ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาชุดฝึกอบรมการวิจัยชั้นเรียนโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๑” โดยมี รองศาสตราจารย์ประวิติ พันผาสุข และรองศาสตราจารย์สกล แก้วศิริ เป็นประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย เห็นว่าท่านเป็นผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี โดยนักศึกษาได้ประสานกับท่านแล้ว บัณฑิตวิทยาลัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจและให้ความเห็นเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์ ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยุทธ์ วงศ์เป่ง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ชุดฝึกอบรม
การวิจัยชั้นเรียน

อนิมาพิมพา สิงห์สุรศักดิ์

49856462

จุดประสงค์ของชุดฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมการวิจัยชั้นเรียน เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการสร้างโครงการวิจัยชั้นเรียนและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน มีจุดประสงค์ของการใช้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาครูในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 21 ให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการสร้างโครงการวิจัยในชั้นเรียนและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน
2. เพื่อให้ครูได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วม
3. เพื่อเป็นสื่อสำหรับฝึกอบรมครูในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน

คำแนะนำในการใช้ชุดฝึกอบรม

1. ชุดฝึกอบรม เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการสร้างโครงการวิจัยขั้นเรียนและการวิเคราะห์

ปัญหาการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการสร้างโครงการวิจัยขั้นเรียน

หน่วยที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนและความหมายการวิจัยเชิง

ปฏิบัติการ

หน่วยที่ 3 กิจกรรมฝึกปฏิบัติการสร้างโครงการวิจัยขั้นเรียน

2. ชุดฝึกอบรมหน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการสร้างโครงการวิจัยขั้นเรียนประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินตนเองก่อนการฝึกอบรม

2.2 เอกสารประกอบการอบรม

2.3 กิจกรรมฝึกอบรมหน่วยที่ 1

2.4 แบบฝึกทำกิจกรรมฝึกอบรมหน่วยที่ 1

2.5 แบบเฉลยคำตอบแบบฝึกทำกิจกรรมหน่วยที่ 1

3. ชุดฝึกอบรมหน่วยที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนและความหมายของการ

วิจัยเชิงปฏิบัติการ

3.1 แบบประเมินตนเองก่อนการฝึกอบรม

3.2 เอกสารประกอบการอบรม

3.3 กิจกรรมฝึกอบรมหน่วยที่ 2

3.4 แบบฝึกทำกิจกรรมฝึกอบรมหน่วยที่ 2

3.5 แบบเฉลยคำตอบแบบฝึกทำกิจกรรมหน่วยที่ 2

4. ชุดฝึกอบรมหน่วยที่ 3 กิจกรรมฝึกปฏิบัติการสร้างโครงการวิจัยขั้นเรียน

4.1 แบบประเมินตนเองก่อนการฝึกอบรม

4.2 เอกสารประกอบการอบรม

4.3 กิจกรรมฝึกอบรมหน่วยที่ 3

4.4 แบบฝึกทำกิจกรรมฝึกอบรมหน่วยที่ 3

4.5 แบบเฉลยคำตอบแบบฝึกทำกิจกรรมหน่วยที่ 3

กิจกรรมปฏิบัติ

หน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยชั้นเรียน

1. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับอบรมแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 10 คน ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบประเมินตนเองก่อนการอบรมให้ครูทำแบบประเมินใช้เวลา 20 นาที เสร็จแล้วส่งคืนให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเพื่อตรวจคำตอบ
 2. ผู้วิจัยส่งคืนแบบประเมินที่ผ่านการตรวจแล้วให้ผู้อบรมทราบผลคะแนน
 3. ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาจากเอกสารประกอบหน่วยที่ 1 (ประมาณ 30 นาที) เสร็จแล้วให้ ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกทำกิจกรรม
- หน่วยที่ 1
4. ผู้เข้ารับการอบรมแลกเปลี่ยนกันตรวจคำตอบและส่งกระดาษคำตอบคืนเจ้าของ
 5. ผู้วิจัยรวบรวมกระดาษคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ผล

เอกสารประกอบการอบรม

หน่วยที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยชั้นเรียน

ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

คำว่า “การวิจัยชั้นเรียน” (Classroom Research) มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ เช่น ศิริพงษ์ เสาภายน (2547 : 95) ได้ให้ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง การสืบเสาะแสวงหาความรู้ใหม่วิธีการใหม่ที่จะช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มี ประสิทธิภาพซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยปัญหา ในบริบทของชั้นเรียน รวมทั้งการแก้ไขปัญหา ผู้ที่ควรจะต้องรับผิดชอบในการทำวิจัยชั้นเรียน ได้แก่ ครูผู้สอนที่ต้องการ เปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงวิธีสอน วิธีเรียน หรือการจัดการในชั้นเรียน ตนเอง โดยการใช้ปฏิบัติด้วยตนเองในชั้นเรียนที่ตนรับผิดชอบ จึงเป็นทั้งผู้ปฏิบัติการและนักวิจัยและจะสามารถบูรณาการทฤษฎีที่ต้องการเข้ากับการปฏิบัติจริงในชั้นเรียนหรือกลุ่มครูที่ทำงานเป็นกลุ่มในโรงเรียนเดียวกัน ส่วนไมตรี บุญทศ (2548 : 1-2) ได้กล่าวถึงการวิจัยชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การวิจัยต่อเนื่องกันเปรียบเสมือนเกลียว (spiral) ผลของการประเมินการปฏิบัติงาน นำไปสู่การวางแผนและการปฏิบัติงานใหม่ จนกว่าจะบรรลุผลตามจุดหมายที่แท้จริง ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคุณภาพการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพ

ลักษณะของวิจัยในชั้นเรียน มีดังนี้

1. การวิจัยในชั้นเรียนไม่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ใหม่แต่เน้นการสะท้อนปัญหาที่ครูประสบอยู่
2. ดำเนินการโดยครูคนเดียวหรือการมีส่วนร่วมของคณะครู
3. มุ่งผลในการปฏิบัติจริงมุ่งเน้นการปรับปรุงวิธีการเดิมให้เหมาะสมเป็นขั้นตอน
4. มีการติดตามผลเป็นระยะตลอดเวลาที่ทำการวิจัย
5. ทำการวิจัยไปพร้อมๆ กับการเรียนการสอนตามปกติไม่แยกส่วนออกจากกัน
6. การวิจัยชั้นเรียนไม่มีรูปแบบการดำเนินงานหรือรูปแบบการเขียนรายงานที่เป็นทางการนักอาจจะทำเป็นวิจัยย่อยๆ 4 - 5 หน้าหรือจะทำงานวิจัย 5 บทก็ได้

ประโยชน์ของการวิจัยชั้นเรียน

จุฬารามาศ เจริญธรรม (2544:25-65) ได้กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยให้ครู มีวิถีชีวิตของการทำงานอย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ครู ได้ตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรมของผลสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอันจะนำมาซึ่งความรู้ และความปิติสุขในการปฏิบัติงานที่ ถูกต้องของครู ซึ่งสามารถสรุปประโยชน์ของการวิจัยชั้นเรียน ได้ดังนี้

1. ช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน
2. ช่วยให้ผู้สอนสามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้ผู้สอนสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลาย และมีประสิทธิภาพ
4. ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในชั้นเรียน
5. ช่วยให้ผู้สอนปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองใหม่
6. ช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานของตนให้ดีขึ้น
7. ช่วยให้ผู้สอนเข้าใจสถานการณ์ ปรากฏการณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน
8. ช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู ให้เป็นครูมืออาชีพ
9. ช่วยให้ผู้สอนวินิจฉัยและตัดสินใจในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนได้อย่าง

เหมาะสม

10. ช่วยให้ผู้สอนสามารถพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับสภาพจริงและความต้องการของท้องถิ่น

แบบฝึกหัดท้ายกิจกรรม

หน่วยที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวโดยทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. การวิจัยชั้นเรียน หมายถึง

ก. การสืบเสาะแสวงหาความรู้ใหม่	ข. การช่วยพัฒนาการเรียนการสอน
ค. การหาวิธีการใหม่ในการสอน	ง. การหาวิธีการในการสอนทุกรูปแบบ

2. ครูผู้เป็นนักวิจัยและปฏิบัติจะต้องทำสิ่งใดก่อนที่จะมีการทำวิจัยในชั้นเรียน

ก. วินิจฉัยบริบท	ข. วินิจฉัยปัญหา
ค. วินิจฉัยนักเรียน	ง. วินิจฉัยครูผู้สอน

3. การวิจัยชั้นเรียนเป็นการวิจัยประเภทใดของวิจัย

ก. วิจัยนักเรียน	ข. วิจัยผสมผสาน
ค. วิจัยเชิงปฏิบัติการ	ง. วิจัยสำรวจ

4. การแสวงหาความรู้ของนักเรียนและตัวครูเป็นสาระสำคัญของเรื่องใด

ก. การวิจัยชั้นเรียน	ข. การค้นคว้า
ค. การวิเคราะห์	ง. การวิจัยปฏิบัติการ

5. ครูผู้สอนควรมีบทบาทใดในการวิจัยชั้นเรียน

ก. ผู้ปฏิบัติและผู้วิจัย	ข. ผู้วิจัยและผู้วิเคราะห์
ค. ผู้วิจัย	ง. ผู้ปฏิบัติ

6. การวิจัยที่ต่อเนื่องเปรียบเสมือนอะไร

ก. เกลียวสวน	ข. เกลียวทรงสูง
ค. เกลียวทรงต่ำ	ง. เกลียวหมุน

7. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงส่งผลมาจากอะไร

ก. การสังเคราะห์	ข. การวิเคราะห์ปัญหาอย่างจริงจัง
ค. การวิเคราะห์คิด	ง. การวิเคราะห์ปฏิบัติ

8. ลักษณะที่สำคัญของการวิจัยชั้นเรียนมีกี่ข้อยกตัวอย่างมา 3 ข้อ

ก. 4	ข. 3
ค. 5	ง. 6

9. จงบอกประโยชน์ของการวิจัยชั้นเรียน

ก. ช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาครู

ข. ครูมีอาชีพ

ค. ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ง. ฝึกทักษะอาชีพ

10. การวิจัยชั้นเรียนช่วยให้ครูมีวิถีชีวิตในการทำงานอย่างไร

ก. การทำงานเป็นระบบ

ข. ครูมีความสุข

ค. ครูมีคุณธรรม

ง. ครูมีวิถีการทำงานใหม่

คำเฉลยท้ายกิจกรรมหน่วยที่ 1

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยชั้นเรียน

1. ก
2. ก
3. ข
4. ค
5. ก
6. ก
7. ก
8. ข
9. ง
10. ก

กิจกรรมปฏิบัติ

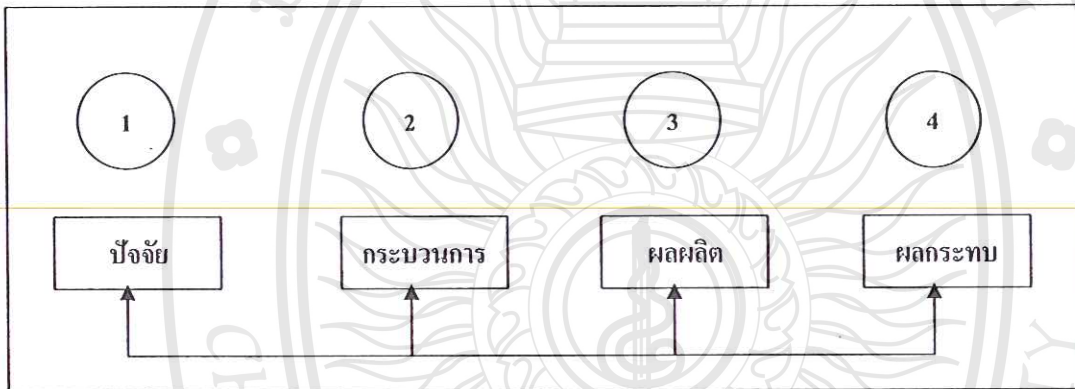
หน่วยที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนและความหมาย ของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

1. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 10 คน ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบประเมินตนเองก่อนการอบรมให้ครูทำแบบประเมินใช้เวลา 20 นาที เสร็จแล้วส่งคืนให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมเพื่อตรวจคำตอบ
 2. ผู้วิจัยส่งคืนแบบประเมินที่ผ่านการตรวจแล้วให้ผู้อบรมทราบผลคะแนน
 3. ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาจากเอกสารประกอบหน่วยที่ 2 (ประมาณ 30 นาที) เสร็จแล้วให้ ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกหัดกิจกรรม
- หน่วยที่ 2
4. ผู้เข้ารับการอบรมแลกเปลี่ยนกันตรวจคำตอบและส่งกระดาษคำตอบคืนเจ้าของ
 5. ผู้วิจัยรวบรวมกระดาษคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ผล

เอกสารประกอบชุดฝึกอบรม

หน่วยที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนและความหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

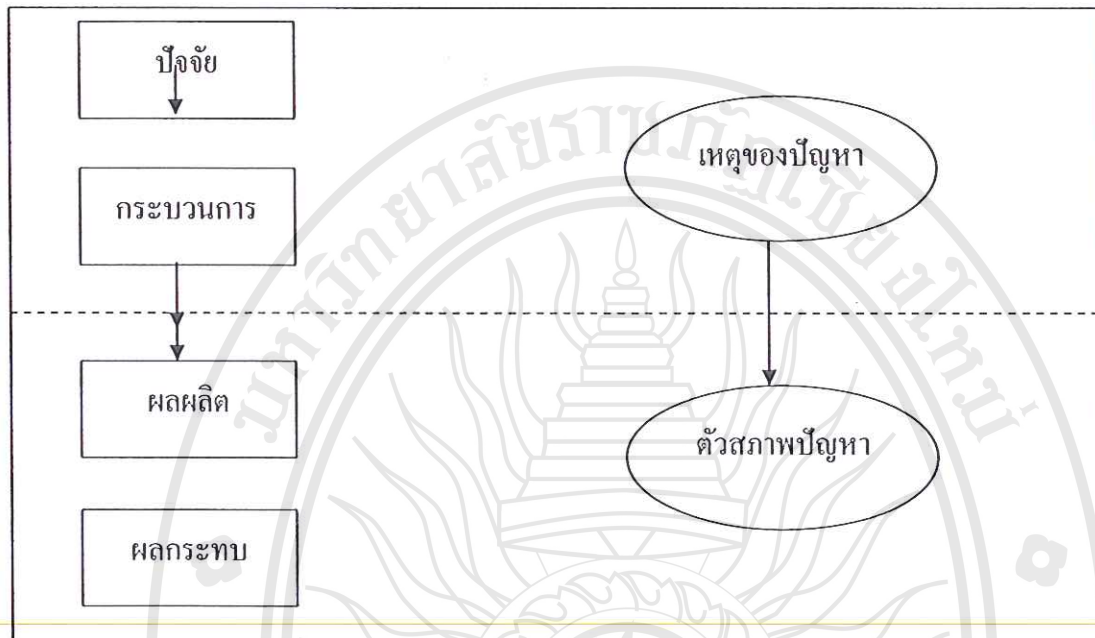
การวิเคราะห์ปัญหาของครูผู้สอนจะช่วยลำดับความสำคัญของปัญหาก่อน หลัง โดยพิจารณาจากความรุนแรงของปัญหาและเพื่อให้ได้ปัญหาของการเรียนการสอนที่ชัดเจนเสมือนเส้นทางนำไปสู่เป้าหมาย (บรรดล สุขปิติ, 2547 :45) อาจดำเนินการได้หลายวิธีและวิธีที่ดีที่สุดคือ การใช้การวิเคราะห์เชิงระบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน ที่มีความสัมพันธ์กัน คือ ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบ

แผนภูมิที่ 2 แสดงองค์ประกอบเชิงระบบของการดำเนินการจัดการเรียนการสอน

1. ปัจจัย หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ช่วยให้การดำเนินงาน (กระบวนการ) สำเร็จหรือมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัสดุ สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อม เวลา จำนวนบุคลากร คุณสมบัติของบุคลากรและทรัพยากรอื่น ๆ ปัจจัยเป็นสาเหตุของกระบวนการ หรือการดำเนินงานต่าง ๆ ปัจจัยที่ดีเป็นเหตุให้เกิดกระบวนการที่ได้
2. กระบวนการ หมายถึง วิธีการ แนวทาง กิจกรรม กลวิธี หรือเทคนิคที่เป็นขั้นตอนที่ใช้ในการทำงานให้เกิดผลสำเร็จ ฉะนั้น กระบวนการจึงเป็นสาเหตุของคุณภาพของผลผลิต
3. ผลผลิต หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดกระบวนการของงานนั้น ๆ หรือผลสุดท้ายที่เกิดจากการทำงานหรือโครงการต่าง ๆ
4. ผลกระทบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลผลิต หรือมีการนำผลผลิตไปใช้แล้วได้ผลอย่างอื่นตามมา หรือเรียกว่า เป็นเป้าหมายของระบบ (Goal) ดังนั้น ผลผลิตจึงเป็นสาเหตุทำให้เกิดคุณภาพของผลกระทบ

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ระบบ พบว่า ปัจจัยและกระบวนการองค์ประกอบที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาส่วนตัว ปัญหาในการเรียนการสอน จะพิจารณาจากผลผลิตและผลกระทบ ดังแผนภูมิที่ 3

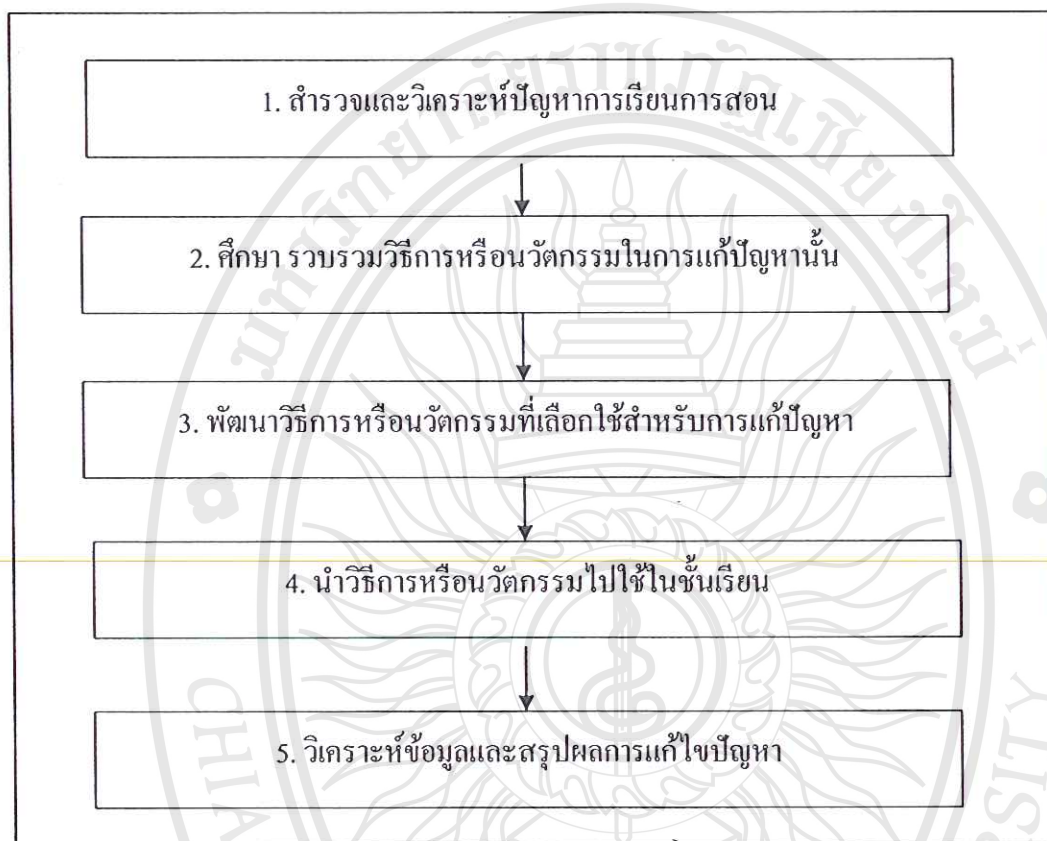

แผนภูมิที่ 3 แสดงองค์ประกอบเชิงระบบที่เป็นเหตุของปัญหาและตัวสภาพปัญหา

การวิเคราะห์ปัญหาในการเรียนการสอน จึงมีความสำคัญและเป็นจุดเริ่มต้นของการวิจัย เพื่อให้ครูสามารถมองเห็นปัญหาที่พบได้อย่างชัดเจนและมองเห็นความสัมพันธ์ของสาเหตุของปัญหาที่พบ อันจะได้มาซึ่งปัญหาในการเรียนการสอนที่แท้จริง จึงจะทำให้ครูสามารถคิดค้นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ตลอดจนเลือกใช้สื่อปละนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

กระบวนการทำวิจัยชั้นเรียน

เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีกระบวนการในการดำเนินการวิจัย โดยคร่าว ๆ เป็น 5 ขั้นตอน ดังแผนภูมิ ต่อไปนี้ (บรรดล สุขปิติ 2544 : 33-35)

จากกระบวนการทำวิจัยชั้นเรียนดังกล่าว มีรายละเอียดเพิ่มเติมในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจและวิเคราะห์การเรียนการสอน

การสำรวจผลและวิเคราะห์ปัญหา เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการวางแผนหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ครูพบปัญหาที่จะต้องแก้ไขหรือพัฒนา ได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่ควรจะเป็น เช่น การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแง่มุมต่าง ๆ การตรวจสอบสมุดแบบฝึกหัดการสำรวจพฤติกรรมของผู้เรียน การสังเกตของครู ข้อมูลจากการประเมินของผู้เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ศึกษา รวบรวมวิธีการหรือนวัตกรรมในการแก้ปัญหา

เมื่อครูได้วิเคราะห์ปัญหาจากการศึกษาในขั้นที่ 1 เพื่อที่จะหาแนวทาง ในการแก้ปัญหา แล้วในขั้นนี้ครูต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น วารสาร บทความ หลักสูตร ผลงานวิจัย หนังสือ ตำรา คู่มือ แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ของครูเอง เพื่อให้ครูทราบว่าปัญหาที่คล้ายกับปัญหาของเราเองมีผู้ใดศึกษาไว้บ้าง ใช้วิธีใดในการแก้ปัญหาและผลการแก้ปัญหาอย่างไร วิธีกรนี้จะทำให้ครูเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ชัดเจน ซึ่งอาจเป็นวิธีสอนแบบใหม่ หรือการใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 พัฒนวิธีการหรือนวัตกรรมที่เลือกใช้สำหรับการแก้ปัญหา

จากขั้นที่ 2 ครูจะได้ทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือพัฒนา ซึ่งอาจเป็น วิธีการหรือนวัตกรรมที่เป็นไปได้ ในขั้นนี้ครูต้องกำหนดวิธีการหรือสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการ แก้ปัญหาตามที่กำหนดไว้ แล้วดำเนินการหาคุณภาพของวิธีการหรือนวัตกรรมจากผู้รู้ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำข้อคิดเห็นที่ได้มาปรับปรุง แก้ไขนวัตกรรม หรือวิธีการและเตรียมนำไปใช้ แก้ปัญหาหรือพัฒนาต่อไป

ขั้นที่ 4 นำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้ในชั้นเรียน

ขั้นนี้ ครูจะนำวิธีการหรือนวัตกรรมที่สร้างขึ้นในขั้นที่ 3 ไปใช้ในสถานการณ์จริง โดยระบุนขั้นตอนปฏิบัติว่าจะใช้กับใคร เมื่อไร อย่างไร แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลที่กำหนดด้วยเครื่องมือชนิดต่าง ๆ เช่น สังเกตพฤติกรรมเริ่มต้นของผู้เรียนก่อนนำไปใช้ เมื่อนำไปใช้แล้วสังเกตพฤติกรรมอีกระยะหนึ่ง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนต่อไป หรือใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เพื่อเก็บข้อมูลในส่วนของคุณรู้ ความสามารถในการเรื่อง ที่เรียน เป็นต้น

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการแก้ปัญหา

ภายหลังจากการนำวิธีการหรือนวัตกรรมไปใช้และมีการรวบรวมข้อมูลได้แล้ว ครูก็จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมกับข้อมูลที่รวบรวมได้แล้ว สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล หากยังไม่สามารถแก้ไขปัญหได้ตามที่ต้องการก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไขโดยย้อนกลับไป

ความหมายของวิจัยเชิงปฏิบัติการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้โดยผู้ปฏิบัติงานเพื่อศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานของตนเอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงงานที่ปฏิบัติ มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ซึ่งได้จากการร่วมมือการสะท้อนตนเองภายใต้กรอบจรรยาบรรณที่ยอมรับซึ่งกันและกัน

ประเภทของวิจัยเชิงปฏิบัติการ

นักวิชาการหลายท่านได้อภิปรายถึงประเภทของวิจัยเชิงปฏิบัติการ ให้แนวคิดเกี่ยวกับวิจัยเชิงปฏิบัติการว่าแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ยึดเทคนิค (Technical Action Research)

โครงการที่ใช้วิธีของวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ยึดเทคนิคนั้น ดำเนินการ โดยบุคคล หรือ กลุ่มคนที่มีประสบการณ์สูง หรือมีคุณสมบัติที่จัดว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญ งานวิจัยเชิงปฏิบัติการทำให้งานที่ปฏิบัติมีทั้งประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากขึ้น การปฏิบัติมุ่งโดยตรงไปที่ผลการวิจัย พุดง่าย ๆ คือ นำทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

ประเภทที่ 2 การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เกิดจากประสบการณ์การปฏิบัติ (Practical Action Research)

โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทนี้ ผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานกับผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้วิจัยกับผู้ปฏิบัติงาน ช่วยกันกำหนดปัญหา ผู้วิจัยกับผู้ปฏิบัติงานต่างก็เข้าใจกัน การวิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทนี้แสวงหาหนทางเพื่อการปรับปรุงการปฏิบัติ โดยใช้สติปัญญาของผู้ร่วมปฏิบัติเป็นสำคัญ วิจัยเชิงปฏิบัติการประเภทนี้ ช่วยพัฒนาการทางวิชาชีพ โดยเน้นที่การตัดสินใจของผู้วิจัยเองที่มุ่งเพื่อให้เกิดสิ่งดี ๆ กับงานของตนและผู้เกี่ยวข้อง

ประเภทที่ 3 การวิจัยเชิงปฏิบัติการที่อิสระปลดปล่อยจากพันธการทั้งปวง (Emancipatory Action Research) หรือวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research)

การวิจัยประเภทนี้ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติเป็นไปอย่างอิสระเสรี โดยผู้ปฏิบัติงานทุกคนต่างมีความสามารถ มีจิตสำนึก ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถกำหนดและสามารถตั้งฐานเบื้องต้นของปัญหาออกมาได้โดยใช้ความสามารถรู้คิดที่มีอยู่ในตัวผู้ปฏิบัติงานเอง

ลักษณะของวิจัยเชิงปฏิบัติการ

วินา นนทพันธุ์วาทย์ (2549 : 16) ได้อธิบายว่า การวิจัยปฏิบัติการ เป็นการวิจัยที่มีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) ประเด็นปัญหาวิจัยเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริง เป็นปัญหาที่พบในที่ทำงาน ซึ่งเกิดขึ้นในชีวิตของการทำงานปกติ ถือว่าเป็นปัญหาที่เกิดจากชีวิตจริง (2) ผลการวิจัยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิจัย การวิจัยปฏิบัติการ มิใช่เพียงแต่กระบวนการที่ทำให้เข้าใจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และสรุปผลการวิจัยให้ทราบทั่วกันเท่านั้น แต่จะต้องนำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ทำให้เกิดการพัฒนา การทำงาน (3) กระบวนการวิจัย มีขั้นตอนการทำแบบต่อเนื่อง เป็นวงจร โดยนำผลที่ได้จากการวิจัยหรือข้อค้นพบต่าง ๆ ไปใช้ในการปรับปรุงแผนการทำงานและมีการตรวจสอบ ประเมินผล สิ่งที่ค้นพบ

โดยการปรับปรุงใหม่ให้ดียิ่งขึ้น แล้วมีการวางแผน นำไปปฏิบัติใหม่ จากนั้น นำการตรวจสอบซ้ำ เป็นการทำงานในวงจรของการวิจัยรอบต่อไป และ(4) กระบวนการวิจัยจำเป็นต้องใช้การปฏิบัติงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากร ที่อยู่ในหน่วยงาน โดยสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ ของการวิจัยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ จึงเป็นการวิจัยที่มีการวิจัยที่มีจุดเน้นเพื่อพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ส่วน กิตติพร ปัญญาบุญโณผล (2550:18) ได้อธิบายลักษณะของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีลักษณะสำคัญ คือ (1) จ้างงานที่ตนปฏิบัติอยู่ ลงมือดำเนินการด้วยสรรพวิธี เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข (2) กระบวนการดำเนินการ โดยผ่านวงจรต่อเนื่องกันเป็นชุด ๆ เป็นวงจรเกลียวสว่าน (วงจรหนึ่งประกอบด้วย วางแผน ลงมือปฏิบัติจริง สังเกต - รวบรวมข้อมูลและสะท้อนผล) ซึ่งวนอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติมีความสอดคล้อง

กิจกรรมมี 4 อย่าง คือการวางแผน การปฏิบัติงาน การรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบผลที่เกิดขึ้น ซึ่งวนอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องรองรับกันจนเกิดการเปลี่ยนแปลง

แบบฝึกหัดท้ายหน่วยที่ 2

เรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนและความหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

คำชี้แจง ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวโดยทำเครื่องหมาย X ทับข้อที่ถูกต้องที่สุด

- การวิเคราะห์ปัญหาจะช่วยให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลมีลักษณะอย่างไร
 - ช่วยลำดับความสำคัญของปัญหาก่อนหลัง
 - ช่วยบอกปัญหาและความสำคัญ
 - ช่วยลำดับความรุนแรงของปัญหา
 - ช่วยวิเคราะห์ปัญหาก่อนหลัง
- การวิเคราะห์ปัญหาของครูผู้สอนเป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้การทำงานเป็นอย่างไร
 - ได้ปัญหาที่ชัดเจนนำไปสู่เป้าหมาย
 - ได้ปัญหามาไปสู่เป้าหมาย
 - ได้เป้าหมายที่ชัดเจน
 - เป็นเป้าหมายที่ชัดเจน
- การวิเคราะห์เชิงระบบมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ส่วนได้แก่อะไรบ้าง
 - ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต กระบวนการ
 - ปัจจัย ผลผลิต ผลกระทบ ผลผลิตงาน
 - ปัจจัย กระบวน ผลลัพธ์ ผลผลิต
 - ปัจจัย กระบวนการ ผลกระทบ ผลลัพธ์
- ปัจจัย หมายถึงอะไร
 - สิ่งที่ช่วยให้งานสำเร็จ
 - สิ่งต่างๆที่ช่วยให้งานสำเร็จ
 - สื่อ อุปกรณ์ สถานที่ที่อำนวยความสะดวก
 - ปัจจัยหรือการดำเนินงานต่างๆ
- กระบวนการ หมายถึงอะไร
 - ขั้นตอนการดำเนินงาน
 - กลวิธีการทำงาน
 - เทคนิคที่เป็นขั้นตอน
 - กิจกรรมวิธีการทำงาน
- ผลผลิต หมายถึงอะไร
 - ผลสุดท้ายของโครงการ
 - กระบวนการสุดท้ายของการทำงาน
 - ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดกระบวนการทำงาน
 - ผลสำเร็จของงาน
- ผลกระทบ หมายถึงอะไร
 - ผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลผลิต
 - ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากผลกระทบ
 - ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ
 - ผลที่เกิดจากผลกระทบและผล

8. กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียนมีกี่ขั้น

ก. 2 ขั้น

ข. 3 ขั้น

ค. 4 ขั้น

ง. 5 ขั้น

9. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง

ก. การแสวงหาความรู้โดยผู้ปฏิบัติงาน

ข. การแสวงหาความรู้โดยผู้วิจัย

ค. การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ง. การแสวงหาความรู้โดยการวิจัย

10. การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีกี่ประเภท

ก. 2 ประเภท

ข. 3 ประเภท

ค. 4 ประเภท

ง. 5 ประเภท

เฉลยแบบฝึกทำกิจกรรมหน่วยที่ 2

เรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนและความหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

1. ง
2. ข
3. ข
4. ข
5. ก
6. ง
7. ง
8. ก
9. ข
10. ก

กิจกรรมปฏิบัติ

หน่วยที่ 3 การฝึกเขียนโครงร่างการวิจัยชั้นเรียน

1. ให้ผู้เข้าอบรมศึกษาตัวอย่างการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน จนจบเนื้อหาแล้ว
ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแบบฝึกปฏิบัติ 7 ขั้นตอน คือ
 - 1.1 ใบงานที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน
 - 1.2 ใบงานที่ 2 เลือกสาเหตุปัญหาและกำหนดวิธีแก้ไข
 - 1.3 ใบงานที่ 3 ชื่อปัญหาการวิจัย
 - 1.4 ใบงานที่ 4 ระบุเหตุผลและความสำคัญของปัญหา
 - 1.5 ใบงานที่ 5 เขียนวัตถุประสงค์
 - 1.6 ใบงานที่ 6 ดำเนินการแก้ปัญหา
 - 1.7 ใบงานที่ 7 ฝึกเขียนโครงร่างการวิจัยชั้นเรียน
2. ตรวจสอบความถูกต้องของโครงร่างการวิจัยชั้นเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญ จนครบ 7
ขั้นตอน
3. ได้โครงร่างการวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบอย่างถูกต้องนำไปพัฒนางานการเรียนการสอน
ของตนเอง
4. ศึกษาตัวอย่างโครงร่างการวิจัยชั้นเรียนเพิ่มเติม
5. ทำแบบประเมินตนเองหลังการอบรมเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและการ
วิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอนใช้เวลาประมาณ 20 นาที
6. ตรวจสอบคำตอบจากแบบเฉลย เรื่อง ความรู้ความเข้าใจและการวิเคราะห์ปัญหาการเรียน
การสอนเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนและหลังการอบรม

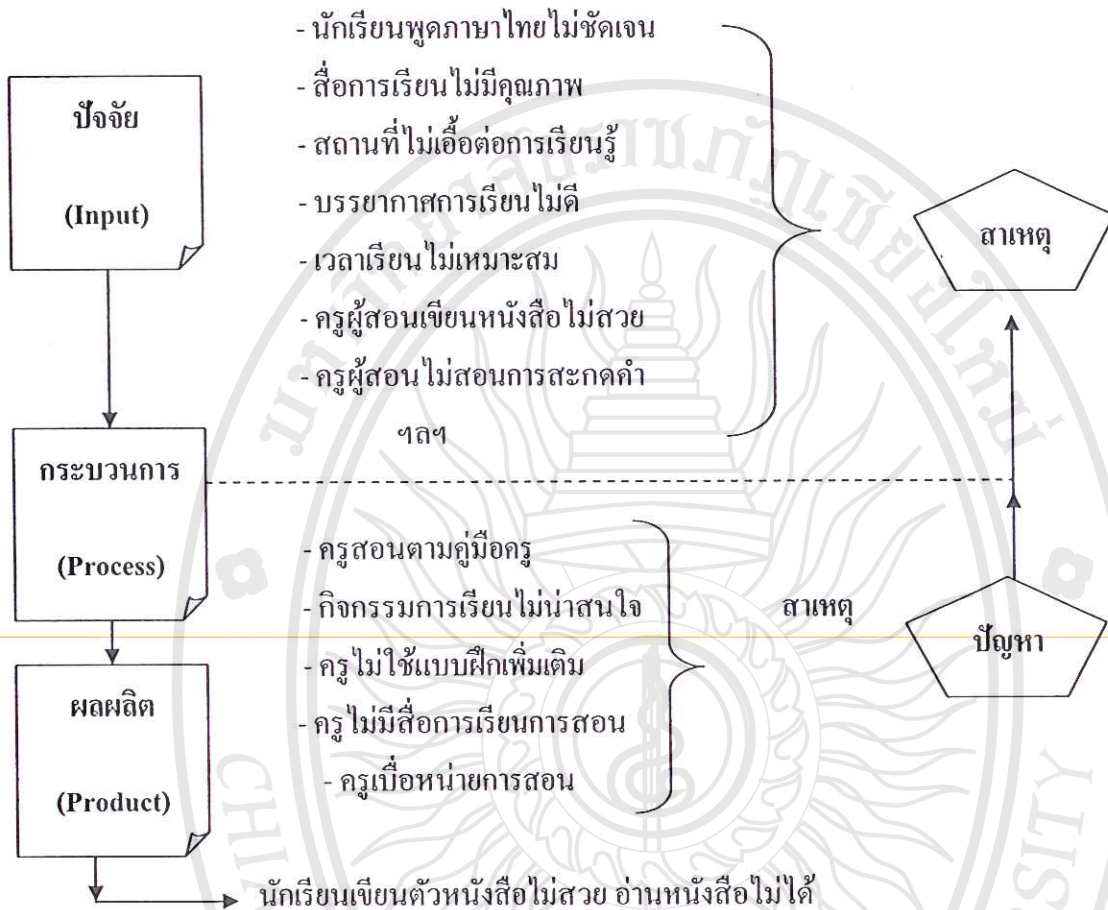
กิจกรรมฝึกปฏิบัติ 7 ขั้นตอน

องค์ประกอบโครงร่างการวิจัยชั้นเรียน

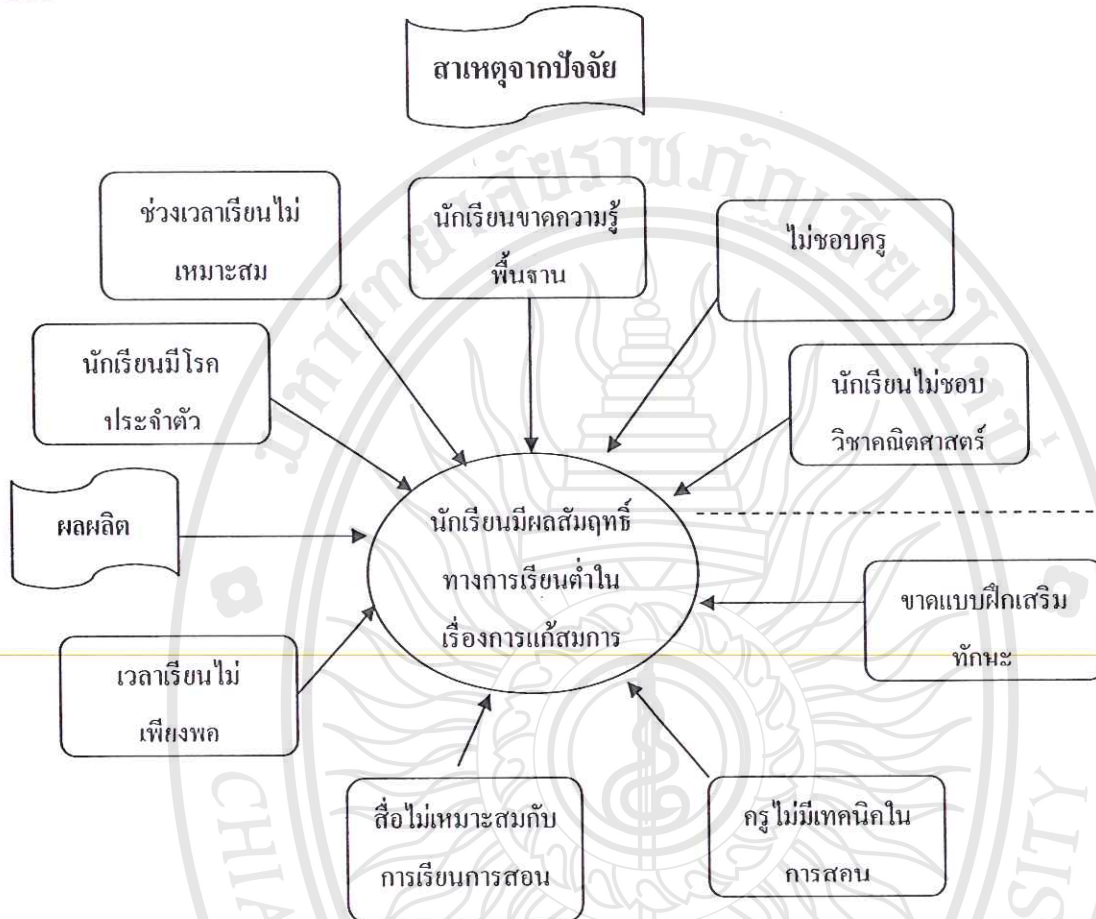
การเขียนโครงร่างการวิจัย เป็นเหมือนร่างเค้าโครงที่ระบุรายละเอียดของสิ่งที่จะดำเนินการ เมื่อพบปัญหาว่าจะทำอะไร ทำไมต้องทำ ทำอย่างไร ทำที่ไหน ทำเมื่อไร และทำกับใคร ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้วิจัยหรือผู้อ่านได้รับรู้กรอบการดำเนินการว่าจะวิจัยเรื่องอะไร มีวัตถุประสงค์อะไร จะใช้วิธีการศึกษาอะไร ใช้รูปแบบการวิจัยอย่างไร และการวิจัยมีประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งแก้ปัญหอย่างไร

ตัวอย่างที่ 1 ครูวรกมล เป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เขียนตัวหนังสือไม่สวย อ่านไม่ออก และนักเรียนบางคนยังสะกดคำไม่ได้ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ในเชิงระบบดังนี้

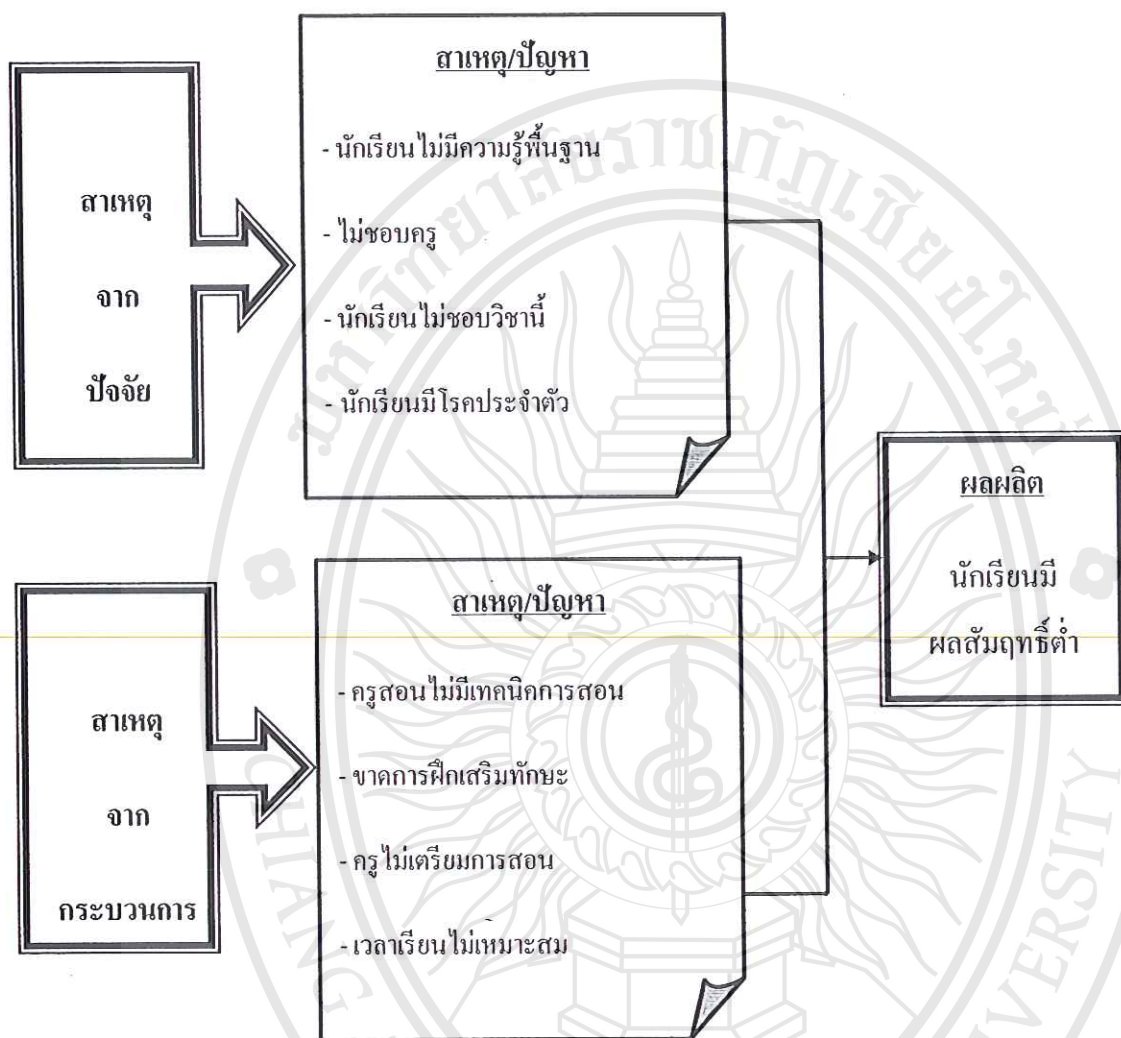
จากภาพ แสดงให้เห็นว่าผลผลิตที่เกิดขึ้นที่เป็นปัญหาในการเรียนการสอน คือ นักเรียนเขียนตัวหนังสือไม่สวย อ่านหนังสือไม่ได้ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุทั้งด้านปัจจัยและกระบวนการ ทำให้มองเห็นปัญหาการวิจัยที่หลากหลาย ซึ่งก็ต้องหาวิธีการแก้ปัญหาต่อไป

ตัวอย่างที่ 2 ครูสราวุธ สอนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในเรื่องการแก้สมการ จึงคิดหาสาเหตุของปัญหา ด้วยวิธีการเชิงระบบดังนี้

จากภาพ แสดงให้เห็นว่าผลผลิตไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนการสอน การระบุสาเหตุของปัญหาจะช่วยให้มองเห็นปัญหาการวิจัยที่หลากหลาย ซึ่งก็ต้องหาวิธีการแก้ปัญหาต่อไป

ตัวอย่างที่ 3 ครูศักดิ์สันต์สอนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับช่วงชั้นที่ 2 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในเรื่อง ทักษะการทดลอง จึงคิดหาสาเหตุของปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการเชิงระบบ ดังนี้

จากภาพ แสดงให้เห็นว่าผลผลิตไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนการสอนการระบุสาเหตุของปัญหาจะช่วยให้มองเห็นปัญหาการวิจัยที่หลากหลาย ซึ่งก็ต้องหาวิธีการแก้ปัญหาต่อไป

ตัวอย่างที่ 4 ปัญหา นักเรียนเขียนย่อความไม่เป็น ลักษณะ/อาการของปัญหา

จากการตรวจผลงานนักเรียนนำมาวิเคราะห์ของปัญหา ปรากฏ ดังนี้

1. ด้านการใช้ภาษา

- 1.1 เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง
- 1.2 การผูกประโยคขาดความสมบูรณ์
- 1.3 เว้นวรรคผิดที่ หรือไม่เว้นวรรคตอน

2. ด้านการเสนอเรื่อง

2.1 ไม่ใช่สำนวนภาษาของตนเองในการเขียน แต่จะใช้วิธีการคัดลอก ตัดต่อข้อความของเรื่องเดิม ดังนี้

- 2.1.1 คัดลอกเนื้อเรื่องที่ให้ย่อทั้งหมด
- 2.1.2 คัดลอกข้อความโดยกระโดดข้ามเป็นบรรทัด ๆ หรือ หลาย ๆ บรรทัดทำให้ไม่สามารถสื่อความหมายเรื่องที่ย่อได้
- 2.1.3 คัดลอกเนื้อเรื่องโดยคัดทอนข้อความเป็นตอน ๆ ทำให้เนื้อเรื่องสะดุดไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

2.1.4 ตัดทอนข้อความที่เป็นสาระสำคัญทิ้ง

2.1.5 คัดลอกข้อความที่เป็นพบความมาด้วย

2.2 เขียนด้วยสำนวนภาษาของตนเองผสมผสานกับการคัดลอก ตัดทอนและดัดแปลงข้อความจากเรื่องเดิม ซึ่งลักษณะดังนี้

- 2.2.1 ใจความสำคัญของเรื่องเดิมไม่ครบถ้วน
- 2.2.2 ใจความสำคัญเปลี่ยนแปลงไปจากเรื่องเดิม
- 2.2.3 การเขียนยังมีรายละเอียดหรือข้อความที่เป็นพลความมาก

3. ด้านรูปแบบการเขียน

- 3.1 เติมแบบฟอร์มการย่อความไม่ถูกต้อง
- 3.2 ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ในเรื่องที่ย่อ
- 3.3 เขียนหรือคัดลอกบทสนทนาในเรื่องที่ย่อ

จากลักษณะปัญหาที่ปรากฏ สรุปเป็นสาเหตุใหญ่ ๆ ที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่ทำให้เขียนย่อความไม่เป็น ได้ 3 ประการหลัก คือ

1. นักเรียนไม่รู้ว่าใจความสำคัญคืออะไร
2. นักเรียนไม่สามารถหาสิ่งที่สนใจความสำคัญในเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งเป็นเหตุมาจากข้อ 1
3. นักเรียนไม่สามารถเขียนสรุปเรื่องราวที่อ่านได้ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

การวิเคราะห์ปัญหาเชิงระบบ

ด้านผลผลิต	ด้านกระบวนการ	ด้านปัจจัย
นักเรียนเขียนย่อความไม่เป็น	ด้านการเรียนการสอน 1. ไม่ได้ใช้เทคนิคการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจลักษณะของใจความสำคัญ 2. ไม่ได้ฝึกทักษะการเขียนให้นักเรียนอย่างเพียงพอ	1. ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการสอนเขียนย่อความ 2. ขาดแหล่งค้นคว้าสำหรับครู 3. ขาดสื่อ/แบบฝึกทักษะ 4. นักเรียนไม่เข้าใจลักษณะใจความสำคัญ 5. นักเรียนขาดทักษะการใช้ภาษา

สาเหตุ ด้านกระบวนการ (การจัดการเรียนการสอน)

สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1. ไม่ได้ใช้เทคนิคการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจลักษณะของใจความสำคัญ	1. ใช้เทคนิคการสอนให้รู้จักใจความสำคัญโดยใช้สื่อประกอบและข้อความสั้น ๆ
2. ไม่ได้ฝึกทักษะการเขียนให้นักเรียนอย่างเพียงพอ	2. ฝึกเขียนสรุปใจความสำคัญจากประโยคและข้อความสั้น ๆ ประเภทต่าง ๆ ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ก่อนสอนเขียนตามรูปแบบการเขียนย่อความที่ถูกต้อง

สาเหตุ ด้านปัจจัย

สาเหตุ	แนวทางแก้ไข
1. ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการสอนเขียนย่อความ	1. รวบรวมหลักการ แนวคิดในการสอนไว้สำหรับศึกษาและออกแบบนวัตกรรม
2. ขาดแหล่งค้นคว้าสำหรับครู	2. ขอความช่วยเหลือจากผู้รู้
3. ขาดสื่อ/แบบฝึกทักษะ	3. จัดทำแบบฝึกและแผนการสอน/คู่มือการสอน
4. นักเรียนไม่เข้าใจลักษณะใจความสำคัญ	4. ฝึกด้วยสื่อประเภทประโยคและข้อความประเภทต่าง ๆ
5. นักเรียนขาดทักษะการใช้ภาษา	5. ปรับปรุงแก้ไขการเขียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำให้อ่านหนังสือบ่อย ๆ
6. นักเรียนไม่ชอบการเขียน	6. จัดกิจกรรมการเขียนให้น่าสนใจ และใช้กระบวนการกลุ่มเป็นจุดเริ่มต้นการฝึกเขียน
	7. ใช้เทคนิคการฝึก ดังนี้ ฝึกปากเปล่า ฝึกเขียนเป็นกลุ่มย่อย ฝึกจับคู่เขียน ฝึกเขียนเป็นรายบุคคล

การกำหนดแนวทางแก้ไขโดยพิจารณาที่ลักษณะของปัญหา

ปัญหา นักเรียนเขียนย่อความไม่เป็น

ลักษณะของปัญหา	แนวทางแก้ไข
ด้านการใช้ภาษา 1. เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง 2. การผูกประโยคขาดความสมบูรณ์ 3. เว้นวรรคผิดที่ หรือไม่เว้นวรรคตอน	1. ตรวจสอบผลงานและให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข ถูกต้องทุกครั้ง 2. พัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขด้านการใช้ภาษา โดยเฉพาะ

การกำหนดแนวทางแก้ไขโดยพิจารณาที่ลักษณะของปัญหา

ปัญหา นักเรียนเขียนย่อความไม่เป็น

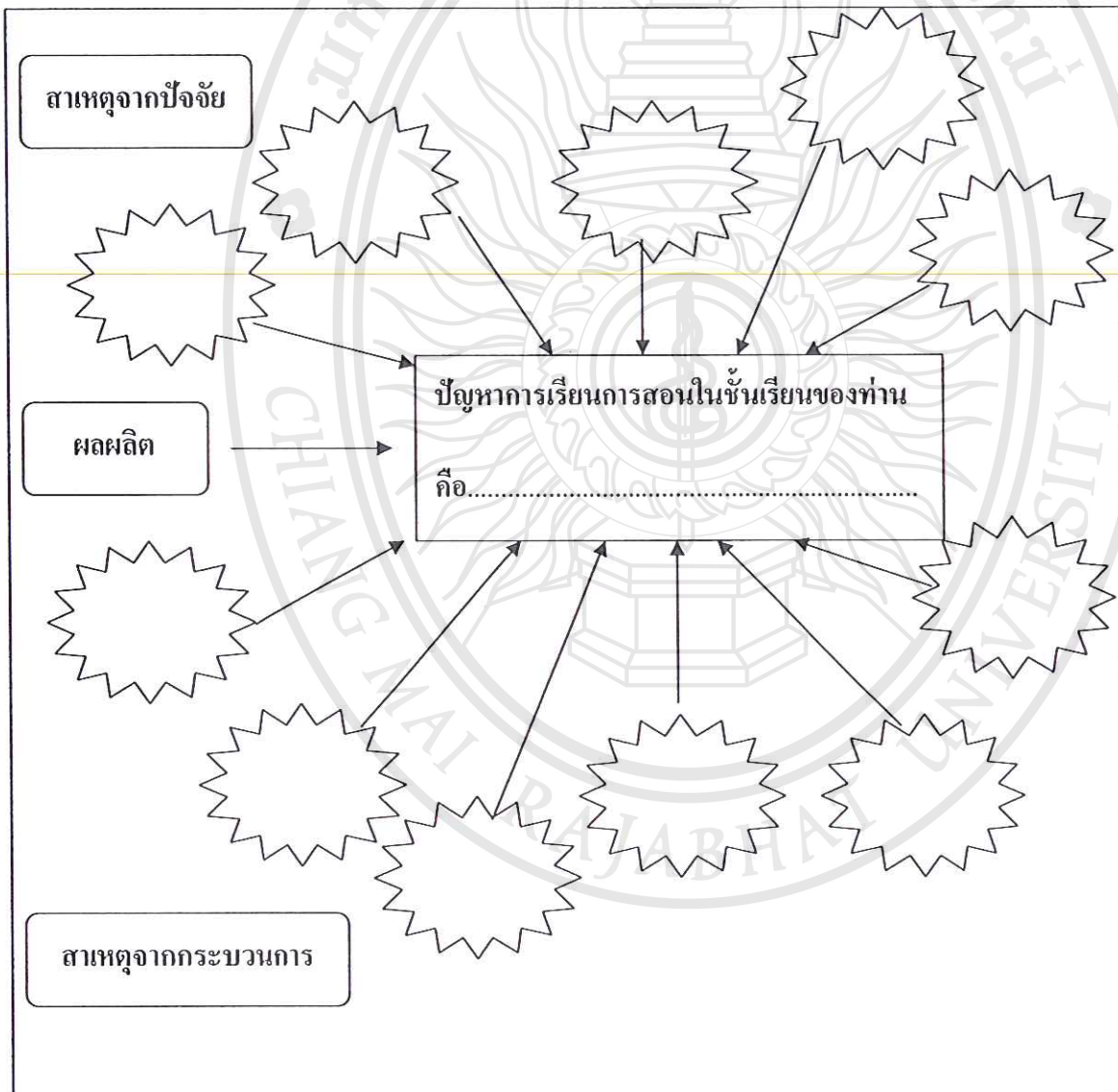
ลักษณะของปัญหา	แนวทางแก้ไข
ด้านการเสนอเรื่อง 1. ไม่ใช้สำนวนภาษาของตนเองในการเขียน แต่จะใช้วิธีการคัดลอก ตัดต่อข้อความของเรื่องเดิม ดังนี้ 1.1 คัดลอกเนื้อเรื่องที่ให้ย่อทั้งหมด 1.2 คัดลอกข้อความโดยกระโดดข้ามเป็นบรรทัด ๆ หรือ หลาย ๆ บรรทัดทำให้ไม่สามารถสื่อความหมายเรื่องที่ย่อได้ 1.3 คัดลอกเนื้อเรื่องโดยตัดทอนข้อความเป็นตอน ๆ ทำให้เนื้อเรื่องสะดุดไม่ต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน 1.4 ตัดทอนข้อความที่เป็นสาระสำคัญทิ้ง 1.5 คัดลอกข้อความที่เป็นพบความมาด้วย 2. เขียนด้วยสำนวนภาษาของตนเอง ผสมผสานกับการคัดลอก ตัดทอนและคัดแปลงข้อความจากเรื่องเดิม ซึ่งลักษณะดังนี้ 2.1 ใจความสำคัญของเรื่องเดิมไม่ครบถ้วน 2.2 ใจความสำคัญเปลี่ยนแปลงไปจากเรื่องเดิม 2.3 การเขียนยังมีรายละเอียดหรือข้อความที่เป็นพบความมาก	1. ฝึกสรุปใจความสำคัญจากประโยคที่มีส่วนขยาย 2. ฝึกสรุปใจความสำคัญจากข้อความสั้น ๆ โดยฝึกจากข้อความประเภทต่าง ๆ เช่น ข้อความร้อยแก้ว ข้อความที่มีบทสนทนา คำประพันธ์ 3. ฝึกสรุปเรื่องราวสั้น ๆ โดยใช้กิจกรรมการฝึก ดังนี้ 3.1 กิจกรรมการตอบคำถามจากเรื่องเดิมแล้วเขียนสรุปใหม่ 3.2 กิจกรรมการเขียนแผนภาพโครงเรื่องแล้วเขียนสรุปเรื่องใหม่ 3.3 กิจกรรมการเขียนสรุปเนื้อเรื่องด้วยตนเองจากการฟัง 4. ฝึกเขียนย่อความตามรูปแบบที่ถูกต้อง 5. ใช้สื่อการฝึกเช่นเดียวกับข้อ 2 และ 3
ลักษณะของปัญหา	แนวทางแก้ไข
ด้านรูปแบบการเขียน 1. เติมแบบฟอร์มการย่อความไม่ถูกต้อง 2. ใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 และ 2 ในเรื่องที่ย่อ 3. เขียนหรือคัดลอกบทสนทนาในเรื่องที่ย่อ	

ใบงานที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน

คำชี้แจง ผู้เข้าอบรมสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนของตนเองได้

เนื้อหา การวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน ตามวิธีการเชิงระบบ

- กิจกรรม**
1. ให้กำหนดปัญหาการเรียนการสอนในวิชาที่ท่านสอนหรือปัญหาของนักเรียนคนละ 1 เรื่อง
 2. ให้ระบุสาเหตุของปัญหา จากสาเหตุที่เป็นปัจจัย และสาเหตุจากกระบวนการลงในแผนภาพ

ใบงานที่ 3 ชื่อโครงการวิจัย

คำชี้แจง ผู้เข้าอบรมสามารถกำหนดหัวข้อหรือชื่อโครงการวิจัยได้

เนื้อหา การกำหนดหัวข้อหรือชื่อโครงการวิจัย

- กิจกรรม**
1. จากการเลือกสาเหตุปัญหาการวิจัย และกำหนดวิธีการแก้ปัญหาจากแบบฝึกปฏิบัติ 2
 2. จงกำหนดหัวข้อหรือชื่อโครงการวิจัยให้ครบองค์ประกอบ 3 ส่วน

สาเหตุปัญหา	วิธีการแก้ปัญหา
(จากสาเหตุปัญหา/ วิธีการแก้ จงตอบคำถาม) 1. ศึกษา / ปัญหาเรื่องอะไร (จากแบบฝึกที่ 1 ในหัวข้อปัญหาของท่าน)	(กำหนดชื่อโครงการวิจัยโดยการเชื่อมโยง ข้อ 1, 2 และ 3 ตามคำเชื่อมที่กำหนด) “ การ
2. ศึกษาอย่างไร (จากแบบฝึกที่ 2 ในหัวข้อวิธีการแก้ปัญหา)	โดย
3. ศึกษากับใคร (กำหนดจากระดับชั้น ชื่อโรงเรียน ชื่ออำเภอ ชื่อจังหวัดที่ท่านสอน)	สำหรับ